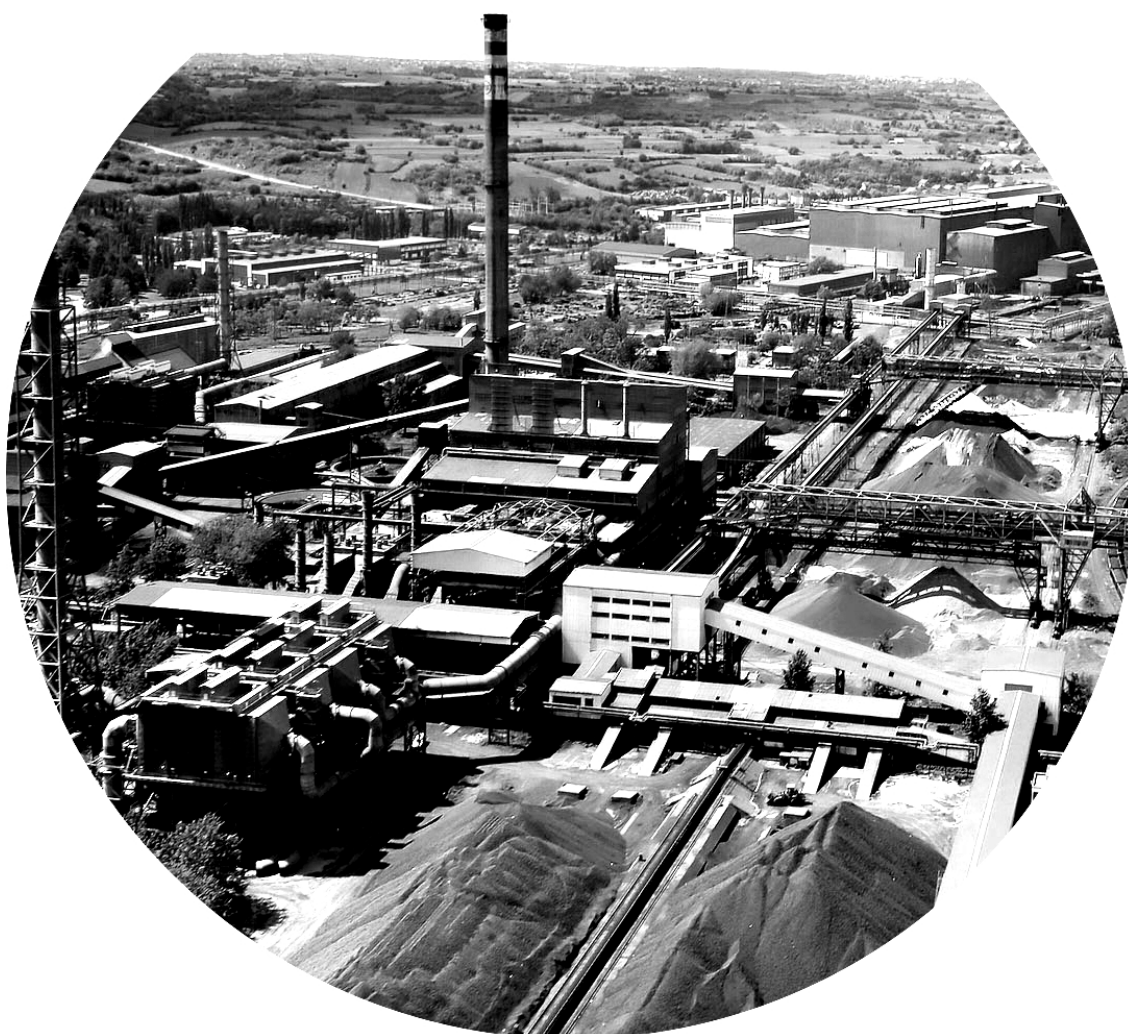

Cikzore

Glasilo Crvene inicijative Kragujevac

Broj 5

www.crvena.org

ŽELEZARA - DRUGI PUT -

Čitav propagandni aparat je pokrenut povodom pokušaja nove prodaje smederevske železare. Prvi put tadašnji Sartid je „prodat“ multinacionalnoj kompaniji US Steel. Reč „prodat“ je pod navodnicima, jer je poznatim štetnim ugovorima sa velikim stranim kompanijama država Srbija na sebe preuzela veći deo rizika, dotirala za deo plata, a jedini uslov je bio da se otpuštanje ograniči. Čitav aranžman je bio potpisan na pet godina. Posle pet godina, US Steel je jednostavno otišao zbog „promenjenog stanja na tržištu“. Međutim, za vreme dok je US steel radio u Smederevu, taj primer je upotrebljavan kao jedan od primera uspešne privatizacije. Poslovodstvo se hvalilo zakupljujući bilborde i reklame prikazujući „novo lice srpskog čelika“, uprkos činjenici da su radnici u Smederevu bili višestruko manje plaćeni od njihovih kolega u Slovačkoj, gde je čeličana u Košicama bila u vlasništvu iste kompanije, a još više, naravno, od svojih američkih kolega, iako se radi o istim poslovima. Za tih pet godina najveća multinacionalna kompanija koja se bavi čelikom uspeła je da obnovi jednu visoku peć od ukupno devet koliko ih je izgrađeno u toku razvoja čeličane u Smederevu.

Medijska i politička situacija u Srbiji je takva da je i odlazak US steel-a doživljen kao neka vrsta tragedije. Onda je sa naprednjačkim vlastima pokrenut novi krug privatizacije. Uprkos tome što čak i u domaćim političkim krugovima i njihovim glasilima može da se pročita da je čitava privatizacija kod nas jedna velika katastrofa, sam koncept prodaje svega niko ne dovodi u pitanje. Da li je to zbog toga što je

doktrina privatizacije bukvalno svega nametnum svim zemljama, pa i onima koje su politički moćnije od Srbije ili zato što nemaju pameti i volje da vide postojanje drugih mogućnosti, mi to u ovom času ne možemo znati.

U svakom slučaju, na poziv Vlade RS je samo jedna kompanija podnela potpunu dokumentaciju: Esmark. Ova američka firma imala je javnu podršku američke države. Pored Esmarka, na poziv se odazvalo još samo jedno privatno lice iz Berlina. Pregovori koji su domaćoj javnosti predstavljani poput kakve sapunske opere su se otezali. Bez obzira na sve, a sa obzirom na činjenicu da je Esmark jedini u proceduri, prodaja železare izgledala je kao gotovo rešena stvar. Čak je u domaćim tabloidima i pre kraja pregovora Esmark već bio proglašen novim vlasnikom železare. Na kraju balade nije se dogodilo ništa, svako je otišao na svoju stranu. Pregovori nisu uspeali jer Esmark nije hteo da prihvati ograničenje broja radnika koji bi bili otpušteni, kao ni visinu obrtnog kapitala koji bi morao da bude u svakom trenutku u železari. U prevodu: Esmark je bio zainteresovan samo za scenario u kome bi Srbija snosila rizik, a kompanija uzimala profit. Vlada je, sa svoje strane, morala da zadrži minimum zahteva koji se ticao stava da se fabrike prodaju da bi radile, da bi se ljudi zapošljavali i da bi sve to donelo bolje statističke pokazatelje.

Pre kraja pregovora je došlo do „provale“; bivši Dačić-Vučićev ministar Saša Radulović objavio je da je Esmark koji učestvuje u pregovorima zapravo evropska kćerka-firma američkog istoimenog preduzeća koja je registrovana u ofšor zoni

u Amsterdamu sa 500 evra početnog kapitala i čije sedište se nalazi u stambenoj zgradi. Lakonski odgovor iz kompanije na sve to bio je da je sve to normalno!

Ko su, u stvari, ti nesuđeni „spasioci“ smederevske železare? „Esmark“ je, kako su lokalni mediji objavili, jedna od najvećih američkih kompanija za preradu i distribuciju čelika i treći proizvođač čeličnih ploča u SAD. Kako se navodi, reč je o „porodičnoj kompaniji“ koja je, osim u metalurgiju, umešana u još nekoliko privrednih grana kao što su istraživanje nafte i gasa, avio-transport i sportski menadžment. O poslovnoj filozofiji Džejmsa Bušara, vlasnika kompanije, govori izjava iz intervjua koji je dao američkim medijima posle ulaska u posao sa čelikom 2009. godine: „Mislim da možemo da uradimo ono što smo pre radili – kupimo jeftino, čekamo sa strane dok se potražnja ne poveća i onda zaradimo gomilu para.“

Sa svoje strane, Vlada i interesna grupa koja se predstavlja kao sindikat učinili su sve sa svoje strane ne bi li ubedili predstavnike kompanije da dođu. Išlo je dotle da su sindikati sami već potpisali nekakve ugovore sa „Esmarkom“. Nije pomoglo, posle desetomesečnih pregovora, Džejms Bušar je Tanjugu izrazio svoje razočaranje, rekavši da su pregovori propali zbog toga što su uslovi menjani u toku njihovog trajanja. Pritom se Bušar zahvalio sledećim subjektima: Vučiću lično, američkom ambasadoru, predstavnicima sindikata i kako je rekao „posvećenim radnicima“.

Posle neuspešnog kraja pregovora, u skladu sa interesom vladajuće grupacije u Srbiji, ovaj slučaj postaje medijski marginalan, posao je propao i kvit. Naravno, jasno je da ovo nije kraj. Drugi deo je završen ovako, posle desetomesečnog razvlačenja. Pošto među lokalnim „ekspertima“ nema nikoga ko bi se usudio da iznese bilo kakav smisleni predlog u vezi sa privredom, a i na osnovu najava iz Vlade, jasno

je da nas čeka novi krug jurnjave za onima koji će kupovati železaru. Pripremimo maramice, biće suza, biće smeha, a na kraju, kao i obično, biće odvoženja para iz Srbije u neku bogatiju sredinu. Sve dok se ne rasproda i poslednja fabrika koju su naši radnici nekada pravili, a sadašnji sistem ne može da ih ne uništi. Ili, nadamo se, dok se radnici ne organizuju mimo korumpirane kukavičke interesne grupe koja sebe naziva sindikatom.

PROTIV PLJAČKAŠKE PRIVATIZACIJE!

DODATAK: Posle prekida pregovora Bušar grupa podnela je tužbu sudu u Pitsburgu protiv slovačkog biznismena Petera Kamaraša zbog „sabotiranja“ pregovora. Tuženi Kamaraš je inače dobavljač rudom, a Bušar tvrdi da je on zloupotrebljavao poverljive informacije. Pominje se i mogućnost da dotični preuzme železaru. Inače, porodica ovog slovačkog mešetara nije po prvi put umešana u mutne poslove sa privatizacijom u Srbiji. Peterov sin javljao se kao jedan od zainteresovanih za iznajmljivanje pogone „Jugoremedije“. Time ova sapunska opera dobija svoj nastavak i pred američkim pravosuđem. Očito je da će se ova predstava nastaviti.

GAZDE IZ MMF-a NAREDILE POSKUPLJENJE STRUJE

Najavljeno poskupljenje struje od 15 odsto, pored toga što dodatno opterećuje stanovništvo čiji se životni standard nalazi u stalnom padu i čija se prava svakodnevno gaze, ima i drugu stranu koja svima nama govori mnogo toga o funkcionisanju kapitalističkog sistema u Srbiji. Ako pogledamo kako je do ovog poskupljenja došlo, videćemo ko je pravi premijer, a i čemu služi prazna funkcija sa tom titulom u Vladi Srbije.

Prvo, do poskupljenja struje ne dolazi zbog takozvanih razloga tržišta, niti zbog neke promene na tržištu koja šproizvodnju čini skupljom, a ni zbog povećanje tražnje za strujom. Ovo poskupljenje je svojevrsni dodatni porez kojim stanovnici Srbije u kojoj vlada sve veća nezaposlenost i primanja su sve manja, treba da uplaćuju u budžet republike Srbije još više od onoga što uplaćuju kroz poreze i ostale namete. Do njega je došlo, jer je MMF preko svojih predstavnika odlučio da je to najbolja mera u ovom trenutku. Šef kancelarije MMF-a u Srbiji Kim Heung stavio je Vučiću pod nos nešto što su nazvali „Memorandum“. U tom Memorandumu piše da će struja u Srbiji poskupeti za 15 odsto. To poskupljenje u sebi sadrži dve komponente – deo koji ide EPS-u i deo koji ide direktno u budžet za navodno otplaćivanje javnog duga.

Pošto u Srbiji nekakvi memorandumi ne proizvode pravno dejstvo, to je odmah naloženo Ministarstvu finansija da napravi nacrt izmena Zakona o akcizama koji će, kako kažu, „proći“ kroz odlučivanje Vlade, a zatim po hitnom postupku će biti upućen Skupštini na izglasavanje. Tako će ova mera dobiti snagu zakona.

Zaustavićemo se ovde, jer smo videli dovoljno o tome kako sistem funkcioniše u zemljama perifernog kapitalizma, u koje spada i Srbija. Takozvane vlade i parlamenti su servisi svetskih finansijskih, vojnih i političkih centara moći koji njihove odluke prilagođavaju pravnom sistemu tako da sve ispadne legalno i kao volja tih istih političara koji za uzvrat dobijaju priliku da uživaju u luksuzu i privilegijama na račun i na grbači osiromašenih narodnih masa.

Radnice i radnici, studentkinje, studenti, građani Srbije, nezaposleni obespravljeni i poniženi – oni koji odlučuju o vašoj sudbini nisu ni Vučić ni članovi njegovog kabineta, već oni koji njima daju zadatke i naređenja. Iz ovog slučaja vidimo da svi oni koji Vučića proglašavaju diktatora i autokratu nisu ništa drugo da mutivode na istom zadatku – da prikriju pravu moć u Srbiji i čekaju na svoje mesto za rezervne igrače kada Vučić za neku godinu bude potrošen političar kao što su to danas Tadić, Koštunica, Dinkić i drugi njima slični sitni šrafovi u velikoj kapitalističkoj mašineriji. Zato ne treba da gubimo vreme trošeći energiju na relativno beznačajne pojedince, ma koliko mediji odavali lažni utisak o njihovoj snazi. Naš pravi neprijatelj je sistem i oni koji ga zaista vode.

PROTIV PLJAČKE NARODA!

ZA RAVNOPRAVNOST I SOCIJALIZAM!

O ZNAČAJU SIRIZE I NJENE POBEDE U GRČKOJ

Nadmoćna pobjeda Sirize na parlamentarnim izborima u Grčkoj, iako očekivana, izazvala je veliku pažnju. Prvi put od nominalnog kraja Hladnog rata evropske političke i finansijske strukture su se uzburkale zbog pobjede politike koju su unisono nazivali „radikalnom levicom“. Od prve sekunde po objavljivanju rezultata krenule su procene razjarenih liberala koje su išle od prognoze propasti Grčke do toga da je Siriza sve, samo nije ono za šta se izdaje. Možda nije loše krenuti od toga. Dakle, šta je Siriza?

To, zapravo, uprkos mnogim mistifikacijama nije nikakva nepoznanica: široka koalicija organizacija koje se smatraju levim. Ima tu i zelenih i crvenih i ovih i onih, koji su postigli dogovor o minimumu oko koga mogu da se okupe i deluju. Iako u Sirizi ima i revolucionarnih organizacija, ili onih koje pretenduju na to, sama Siriza nije revolucionarna organizacija i nikada nije pokušavala da se predstavlja tako. Ona je izborna koalicija, stvorena je zbog izlaska na izbore i parlamentarni način delovanja je jedini koji je kao organizacija praktikovala. Da li ih to čini reformistima? Ne nužno. Još Lenjin je rekao da parlamentarni oblik borbe treba praktikovati dok mase i proletarijat imaju poverenja u parlamentarnu borbu. U Grčkoj to ima i posebnu težinu – naime, u Grčkoj je glasanje obavezno, a uz to je očigledno da široke mase očekuju promene i to na izborima.

Ono što Sirizu čini reformističkom organizacijom jeste politika koju vodi. Ta politika stvara se u hodu, u skladu sa krizom u kojoj se nalaze Grčka, zatim *evrozona* i, na kraju, sam sistem. Siriza bira put borbe kroz institucije, kako one u samoj državi Grčkoj, tako i međunarodne, kroz bilateralne odnose i kroz EU. Na neki način, može se reći da se ova organizacija ugleda na talas latinoameričkih pokreta od pokojnog Čaveza do Muhike koji su na izborima došli do vlasti, a onda kroz osvojene institucije pokušali da uvedu elemente socijalne države, da umanje socijalne razlike, smanje siromaštvo i obračunaju se sa korupcijom, između ostalog. Značaj Sirizine pobjede se ogleda i u tome što je na evropskom kontinentu došlo do masovnog odbacivanja neoliberalne ekonomske politike koja se nameće kroz međunarodne finansijske institucije.

Ova pobjeda *anti-austerity* pokreta u Grčkoj ne samo uzburkala Evropu, već je pokazala značajne pukotine u njejoj strukturi. Siriza, kao i njen frontmen Aleksis Cipras postali su tačka okupljanja raznorodnih, raštrkanih i demoralisanih protivnika neoliberalnog kapitalizma širom Evrope, naročito Južne. Na izborima za Evropski parlament održanim 2014. godine, evro-levičari u Italiji su izašli na listi pod imenom „Lista Cipras“, a u Španiji pokret „Podemos“ očito osokoljen ovom pobjedom nastavlja da raste i najavljuje sličan

scenario na izborima kao u Grčkoj. Nije bez značaja ni to što Grčka nije istočnoevropska zemlja, već je članica EU od prve polovine osamdesetih XX veka. Ovakav rasplet situacije nije dobar za uobražene evropske birokrate koji još uvek misle da čitav svet žudi da bude poput njih.

Po našem mišljenju, bez obzira na svesno ograničenje politike na reforme koje tek treba izboriti u procesu pregovora sa centrima imperijalističkih finansijskih institucija, Sirizina pobeda je značajna po nekoliko važnih pitanja: artikulacija narodnog otpora nametnutoj ekonomskoj

politici, odnosno pljački čitavog društva; iako samolimitirana politika Sirize je ipak uspeła da uzburka učmalu evropsku političku scenu koja je uljuljkana u svojoj pobedi u hladnom ratu nastavila sve više da se pretvara u suludu kombinatoriku čiji je jedini cilj neometano zgrtanje profita, dok obični ljudi iz dana u dan gube prava koja su izborili u borbama sindikalnih i političkih pokreta tokom XX veka; bez obzira na često verbalno omekšavanje stavova iz kampanje, ipak je vidljiva rešenost da se ne popusti pred ucenama, a sastanci ministra Varufakisa, zvezde koja je odskočila

uz Ciprasa po formiranju vlade, svedoče o tome; možda najvažniji aspekt Sirizinog uspeha jeste jedna snažna doza morala koja je ubrizgana u polutrulo tkivo evropske levice. Zbog ovog poslednjeg, krah Sirizine politike predstavljao bi novi udarac koji bi eventualni oporavak produžio na neizvesno drugo vreme.

Povrh svega, na osnovu meteža koji je nastao u evropskim liberalnim krugovima, vidi se da je nastala nova situacija u kojoj se odnosi snaga donekle menjaju. U kojoj meri, to će se iskristalisati uskoro. Pored narušavanja uspostavljenih odnosa u kojima predstavnici međunarodnih finansijskih institucija mogu besomučno da pritiskaju „male zemlje“, prebacujući sav teret krize, uz gomilu rasističkih floskula, na taj „lenji“ narod, Sirizina vlada je narušila jedinstvo EU povodom ukrajinske krize. Treba reći da je to, za jednu reformističku organizaciju ovakav početak prilično dobar. Uz to, Cipras je napravio još jedan presedan: polžio je zakletvu, po prvi put u savremenoj grčkoj istoriji, bez mitropolita i bez Biblije. Prvog dana po formiranju vlade odao je počast grčkim partizanima. To su pozitivne stvari.

U svakom slučaju, mnoge pojedinačne stvari možemo nabrajati kao što to se to inače ovih dana radi – Siriza je u ovom trenutku organizacija čiji se potezi nalaze pod neprestanom prismotrom, a mnogi sa svojih pozicija te poteze učitavaju u kontekst koji im odgovara. Mi ne smemo da radimo takve stvari, stvarnosti moramo prilaziti bez unapred projektovanih zaključaka koje želimo da namećemo. U tom smislu, pošteno reći da je rezultat izbora u Grčkoj ubrzao političke procese u Evropi. Zvanična politika i jedinstvo oko nje nalaze se na sve klimavijim nogama. Skoro u svakoj evropskoj zemlji sada se javljaju glasovi o potrebama stvaranja lokalnih Siriza. Mnogi od tih koji sada žele da formiraju takve organizacije obični su manipulanti i buržoaske mutivode poput Borka

Stefanovića u Srbiji koji na taj način pokušava da oživi svoju stranku koja se nalazi u stanju kliničke smrti. Nije bez značaja da se spomene i to da je pomenuti Stefanović u mladosti bio gitarista novosadskog naci pro ku-klux-klan benda „Generacija bez budućnosti“ koji je izvodio neprolazne hitove „Da je jug pobedio“ i „Krst u plamenu“. Čak i takvi ljudi danas dolaze na ideju da se predstavljaju kao levičari. Da li je Siriza kriva za to? Naravno, ne. Ne samo Stefanović, već i čitav niz evropskih „suverenista“ pozdravlja rasplet izbora u Grčkoj. Ukratko, na ovom „modelu“, kako se to kaže u liberalnom novogovoru, mnogi će pokušati da učare.

Posle izbora, revolucionarne frakcije unutar Sirize oglasile su se neslaganjima sa određenim potezima rukovodstva, kao što je koalicioni sporazum sa „Nezavisnim Grcima“, koje smatraju za konzervativce, umesto sa KKE. Međutim, podrška konzervativaca vladi se, za sada, ne odražava kršenjem ionako široko postavljene političke platforme. Ono što je najvažnije za Grčku, Siriza je po formiranju vlade nastavila da dobija sve veću podršku od narodnih masa, koja se odražava, osim bezličnim statističkim podacima i masovnim okupljanjima ispred Parlamenta.

Očito je da, odavno stvorene objektivne pretpostavke za promene u Evropi počinju da se odražavaju i u zvaničnim državnim politikama. Kuda će taj proces otići posle Sirize, to će zavisiti od subjektivnih snaga. To znači, od svakoga ko se usuđuje da se nazive levičarem. Između ostalog, dakle, i od svakog od nas.

PROTIV DIKTATURE KAPITALA!

**NEKA KAPITALISTI PLATE
KRIZU KAPITALIZMA!**

ANTI-AUSTERITY

Mnogo je reči potrošeno, kako u mejnstrim, tako i u nezavisnim medijima, o Sirizi, uzrocima njenog izbornog uspeha i perspektivi. Kao što smo već videli, ta organizacija ne krije svoju reformističku prirodu i mi se na ovom mestu nećemo baviti Sirizom, već centralnim mestom njene politike, a to je politika protiv štednje koju nameću finansijske institucije imperijalizma – MMF, kao i niz evropskih institucija. Politika štednje naziva se *austerity* i, logično, politika koja se toma protivi naziva se *anti-austerity*.

Dakle, ako konstatujemo da Siriza nije revolucionarna organizacija, da li to onda znači da treba odbaciti neke od ključnih tačaka njene politike? Ovo je, iznad svega, jedno taktičko pitanje: da li revolucionarne organizacije uvek treba da istupaju sa maksimalističkim zahtevima koji prevazilaze kapacitete reformističkih? Na ovo pitanje, kao i na sva druga bitna pitanja treba dati odgovor tek pošto proanaliziramo okolnosti i bitne elemente političkih procesa. Glavna stvar u vezi sa ovim pitanjem je da sada postaje očito da je politika štednje, u trenutnim okolnostima, jedina koja je u stanju da mobiliše široke mase radnika u Evropi koji svakim danom sve više gube svoja prava, kao i nezaposlenih i penzionera koji su takođe na udaru neprestanih povećavanja nameta od nacionalnih država koje postaju sve skuplje i čije postojanje se sve češće svodi na brigu o sebi i svom računu, svojim troškovima i svojim interesima. Uz to, na primeru Grčke možemo videti da insistiranje na ovom pitanju u stvarnosti predstavlja čin ozbiljnog otpora sistemu koji je u naletu brisanja svih bitnih socijalnih prava koja su izborna u borba-ma tokom XX veka.

Na neki način, u politici nametnute štednje ogleda se suština trenutnih procesa u kapitalizmu: iz finansijskih institucija dolaze naredbe-kvote, koje lokalne vlade treba da ispune. Jedino što je bitno u svemu tome jeste da se sve privatizuje i da budžetski deficit bude u određenom okviru. Da bi ti zahtevi bili ispunjeni, najčešće se dešavaju otpuštanja i dolazi do preusmeravanja novca koji država skupi ka njoj samoj. To je matrica po kojoj se trenutno odvijaju odnosi na relaciji međunarodne finansijske institucije – lokalne vlade. Te finansijske institucije su zapravo grupe i organizacije koje definišu i sporovode strategiju najbogatijih zemalja prema svima drugima. Na primeru Grčke možemo videti koliko je njima bitno da ne dolazi ni do kakvog otpora ovim merama. Prema tome, možemo zaključiti da je politika štednje jedna od ključnih u trenutnim procesima u zapadnom kapitalizmu koji je najmoćniji i koji još uvek određuje svetske tokove i politiku.

Iz svega navedenog, a to je samo jedan manji deo, proizilazi da je otpor ovoj politici nužan i sve revolucionarne organizacije treba da uzmu učešće u njoj. Tim pre što je anti-austerity politika pokazala svoje veliku moć mobilizacije masa koje

su politički razbijene. Štednja je nešto što se najviše tiče slojeva koje neumitno tonu u siromaštvo i beznađe. Odbacivanje ovih drakonskih mera neće pomoći jačanju sistema, pa ma ko da predvodi politiku protiv nje, reformistička Siriza, Podemos ili ma ko drugi. Mi moramo insistirati na

ovoj politici, jer se njome brane u prošlosti stečena prava radnog naroda. Mi moramo insistirati na ovoj politici jer ona zaoštava protivrečnosti u kapitalističkom taboru. Mi morao insistirati na ovoj politici jer moramo braniti interese najosetljivijih delova društva!

LETONSKA TRANZICIONA DEMOGRAFIJA

U medijima prozapadne orijentacije često se može pročitati ili čuti kako se pribalitičke republike ističu kao uzorni primeri tranzicije. U televizijskim izveštajima, naročito onim koji su pravljeni u nekom od EU propagandnih servisa, poput „Evrone-ta“ i sličnih, uvek ista slika: pešačka zona glavnog grada ili neki dvorac i spokojni ljudi koji šetaju, dok je priča uvek začinjena olakšanjem zbog razračunavanja sa mračnom sovjetskom prošlošću, te uverenjem da ih, baš zbog toga, čeka svetla budućnost u okviru EU u koju su već ušli. Rečju, stvorena je slika i kreirano mišljenje da su ove države, prosto rečeno, uspešne. Ta reč se još uvek često koristi u medijima koji su često jedini izvor informacija iz ovih zemalja, jer malo ljudi odavde ide da posvedoči iz prve ruke.

Čak i među takozvanim evroskepticima, ove informacije retko izazivaju sumnju, jer je reč o zemljama koje su male i po broju stanovnika i po površini, pa nekako ne bi ni trebalo da bude mnogo teško da se efekti bilo kojih mera osećaju brzo. Da postoji i druga strana priče, odnosno, da se ispod propagandne slike krije nešto drukčija stvarnost, objavio je letonski sajt focus.lv, koji je objavio članak o demografskoj situaciji u toj zemlji, koja nam može poslužiti kao dobra polazišna tačka za stvaranje

slike o opštim uslovima života i privrednoj situaciji u toj zemlji.

Naime, u Letoniji je postignut negativni rekord: prvi put nakon 1954. godine u ovoj državi živi manje od dva miliona stanovnika. Od 1990. Do 2014. godine broj stanovnika smanjio se za jednu četvrtinu. Procena EUROSTAT-a (Generalni direktorat Evropske komisije sa sedištem u Luksemburgu. Glavna nadležnost ovog tela je obezbeđivanje statističkih informacija institucijama i samoj EU, te da promoviše statističkih metoda za zemlje članice i kandidate za članstvo u EU, kao i za zemlje EFTA) je da će do 2020. godine biti 45% stanovnika manje u odnosu na 1990. Podaci iz 2013. godine govore da je 10 odsto svih novorođenih Letonaca rođeno u Engleskoj. Procenjuje se da će za pet godina svaki šesti Letonac biti rođen u inostranstvu.

Sve češće vidimo da je za relativno povoljnu statistiku na drugim poljima za služno masovno iseljavanje iz zemalja koje nam se predstavljaju kao uspešni modeli tranzicije poput Poljske, a evo i Letonije. Međutim, nije samo emigracija iz zemlje pokazatelj situacije. Takođe postoji i unutrašnja emigracija koja nam ukazuje na ogromnu centralizovanost privrednog

života u reonu glavnog grada, dok se ostali delove zemlje masovno prazne. Na primer, za status centra nekog regiona, s obzirom na veličinu Letonije, bilo je potrebno da grad ima najmanje 25 hiljada stanovnika, to su mesta sa statusom „od republičkog značaja“ ili „centri razvoja“. Takvih gradova je bilo 11, a sada je utvrđeno da dva grada – Ekabpils i Valmiera više nemaju 25 hiljada stanovnika.

U samom glavnom gradu i mestima koja njemu pripadaju (Riška oblast) živi više od polovine ukupnog broja stanovnika – 50,8 odsto. Osim Rige i okoline još samo Ventspils se smatra „ekonomski uspešnim“. Što se tiče radne strukture stanovništva, podatak je da se broj radno sposobnog stanovništva smanjuje po stopi od 1,5 odsto godišnje.

Ovo je slika koju daju same evropske institucije, dok nam neke druge evropske institucije daju mišljenje o svemu ovome kao o uspehu. Ovi podaci se odnose samo na demografsku sliku, ali ona je dovoljno

živopisna da diskvalifikuje propagandu koja se u vezi sa prijemom u EU i merama neoliberalne politike koja se, poput medikamenta, propisuje zemljama od kojih se očekuje da ih slepo slede. Efekti ove terapije mogu se čitati u ovim izveštajima.

Evropska unija, inače, svoj imidž temelji upravo na priči o privlačenju emigranata. Novoprimitljene zemlje EU srednje i istočnoevropske, uprkos činjenici o članstvu i mnogim predispozicijama, nikako se ne uklapaju u ovaj imidž. Naprotiv, uprkos mnogim pohvalama, one nam oday sasvim drugačiju sliku – ispražnjenih i privredno uništenih društava koja su opterećena nacionalizmom, potpirivanjem osećaja ugroženosti od vojnog napada Rusije i čija politička elita stavlja sve u službu NATO. Možda je baš to glavni kriterijum „uspešnosti“ u međunarodnom poretku u ovom trenutku. Možda je baš to glavni razlog za ovako tužnu sliku života širom sveta, a kao što vidimo, i u samom privilegovanom klubu „uspešnih“.

FEBRUARSKI POKOLJ I ISTORIJSKI REVIZIONIZAM

Februarski pokolj, iako jedan u nizu najmonstruoznijih „Z“ zločina četničkih „crnih trojki“, u dominantnom medijskom diskursu ne zaveđuje veliku pažnju. Ova dugogodišnja presija vladajućih reakcionarnih političkih struktura ka rehabilitaciji snaga kolaboracionizma i normalizovanju kvislinštva kroz ispravljanje „istorijskih nepravdi“ i sprovođenje tzv. nacionalnog pomirenja tj. insistiranje na „prevladavanju prošlosti“, a sve sa ciljem obesmišljavanja NOP-a i izjednačavanja sa kvislinškim sna-

gama izrazitog antikomunističkog karaktera, kroz zakone, kroz agresivnu propagandu, udruženja nekrofilnog karaktera, kroz zvanične javne institucije, različite akademske krugove, i državne komisije, predstavlja pokušaj revizionističkih subjekata kao nosilaca državne istorijske politike ka sticanju političkog kapitala. Zapravo, celokupno definisanje istorijske politike od sloma jugoslovenskog socijalizma imalo je za cilj da kompromituje revolucionarnu i narodnooslobodilačku borbu naroda Jugoslavije. Sa druge strane, sva prećutna

prelaženja preko saradnje četničkog pokreta Draže Mihailovića sa okupatorom i njegovom marionetskom, kvislinškom vladom, kao i preko odgovornosti za ratne zločine, stvarajući u pokušaju jednu nepremostivu prazninu, dovode buduće generacije u nemogućnost komunikacije sa sopstvenim istorijskim nasleđem i samim tim u jedan pasivan odnos prema stvarnosti istorijskog trenutka u kom se nalazimo. Znamo da ni do danas nije istražen ukupan broj lica pobijenih na tlu Srbije od strane pripadnika ravnogorskog četničkog pokreta i drugih vojno-četničkih odreda, koji su se do leta 1944. našli pod komandom Ravne Gore. O svirepim zločinima četnika govore nam svedočanstva preživelih očevidaca koji su bivali prinuđeni da posmatraju različita zverstva, poput masakriranja njihovih ukućana, o kojima takođe svedoče spiskovi žrtava, masovne grobnice, jame, kosturnice...

Pokolj u Pomoravlju, poznatiji kao „Februarski pokolj“ je samo jedan u nizu monstruoznih zločina četnika Draže Mihailovića na ovim prostorima. Teror koji je sprovodila tzv. JVuO nad pripadncima NOP-a i antiokupatorski nastrojenom stanovništvu u pomoravskom kraju pojačan je krajem 1943. godine i početkom 1944. Njihovo četovanje pod vidom „nacionalne revolucije“ praćeno je najobičnijim pljačkama, nasiljem i ubistvima. Takođe su izdavali naredbe po kojima je narod morao jutrom da odlazi u crkvu i da čuti u njihovom prisustvu. U težnji da uvuku što širi broj ljudi u svoju organizaciju uz sebe su prikupljali buržoaziju i imućne seljake koji bi ih ispomagali materijalnim sredstvima. Ljudi po selima bi rekvizicije podnosili iz straha pod pretnjom prebijanja i ubijanja „što sabotiraju nacionalnu borbu“. Usled velike nestašice hrane bilo je i slučajeva da su bogati seljaci nalazili siromašne koje bi potplaćivali da se odazivaju četničkim mobilizacijama umesto njih. Krajem 1943. godine Nemci su morali da izvrše dislokaciju svojih trupa sa pomoravskog područja na kom je stacionirano nekoliko belogardejskih vodova, a četnici su se izgubivši svako uporište kod naroda održavali samo terorom. Tadašnja saradnja tzv. JVuO sa okupatorom je samo pomogla okupatoru da produži svoje prisustvo. Čitava privreda, a naročito trgovina i industrija u ovo vreme bile su u ozbiljnom opadanju pa su i proizvodne snage u okrugu bile u ozbiljnom opadanju. U gotovo bezizlaznoj situaciji četnici Draže Mihailovića pokušavajući da metodama zastrašivanja i krvoprolića zaustave svoje raspadanje planiraju pokolj u Jagodini, Čupriji i Paraćinu koji je bio samo deo jedne neljudske masovne likvidacije boraca i simpatiezra NOP-a širom Srbije, a koja je sprovedena pod oznakom „Z“ pod direktnom komandom Draže Mihailovića. Pokolj su izvršile četničke „crne trojke“ u saradnji sa SDS i znanjem okupacionih i kvisliških vlasti za vreme policijskog časa u noć 1. februara 1944. Četnici Ravaničke

brigade Ivankovačkog korpusa tzv. JVuO upali su u isto vreme u ova tri grada sa namerom da likvidiraju ljude koji su bili proglašeni komunistima. Jedan deo žrtava ubijen je u svojim kućama na očigled ukućana, a ostali su likvidirani van naselja i bačeni u tzv. „Mihailovu rupu“. „Mihailova rupa“ je u narodu inače već bila poznata kao simbol četničkog terora, jer se znalo da su četnici Draže Mihailovića od momenta kada su preuzeli vlast u Senjsko-resavskom basenu tamo bacali radnike što žive, što mrtve, za koje se pričalo da imaju bilo kakve veze sa komunistima. Najodgovorniji za Februarski pokolj bili su Ljubomir Mihailović, komandant Ivankovačkog korpusa, i Mihajlo Čačić komandant Ravaničke brigade. Ubistva su se vršila na nevojnički način nad nedužnim golorukim ljudima. Među stradalima našli su se ugledni ljudi, a kako su zločini bivali učestali, desilo se, kako se i inače dešavalo, na najsvirepiji način, da među žrtvama ni žene ni deca nisu bili pošteđeni.

Svi pokušaji da se četnički pokret Draže Mihailovića rehabilituje pravno, politički, naučno i nadasve moralno su pre svega bedni. Rehabilitacija ravnogorskog četničkog pokreta i njegovo proglašenje za antifašistički zločin je nad žrtvama njegovog mahnitanja, nad činjenicama i samom istorijom. U ovom trenutku, ravnogorski četnički pokret Draže Mihailovića, koji je bio kolaboracionistički i genocidan prema svim narodima i verama bez jasnog političkog i ideološkog opredeljenja, koji je vojno i politički u ime tzv. „egzistencijalne dijalektike“ bio na strani slamanja i uništenja NOP-a (tj. NOVJ), čija je uopšte ukupna aktivnost bila usmerena protiv NOP-a, predstavlja se kao realna, pragmatična, racionalna politika i praksa u interesu srpskog naroda. Naslednicima bezumlja razuzdane i neodgovorne rulje naoružanih pijanih psihopata i potomcima i poštovaocima tih zločina se ne sme dozvoliti da na temeljima laži kroz nastoja-

nje za čišćenjem predvodnice Narodnooslobodilačkog pokreta iz nacionalne istorije apsolutizovanjem „komunističkih zločina“, kroz razne propagandne filtere vladajućih struktura koje ovaj pokret glorifikuju uz zahtev za rehabilitaciju D. Mihailovića, pokušavaju da prikažu najmasovniji srpski kolaboracionistički pokret kao antifašistički. Sećajući se na žrtve Februarskog pokolja i na sve žrtve koje rađa fašizam, ne smemo dozvoliti nasilje vladajućih reakcionarnih političkih struktura nad istinom, a sve u cilju opravdanja pustoši koju proizvode, jer su reči koje nosimo još uvek žive.

SKOJEVCI ZAPALILI MAPU ISTOČNOG FRONTA

Dvadeset drugog juna 1941. godine, nakon što je Hitler napao Sovjetski savez, Komunistička partija Jugoslavije je procenila da su se stekli svi uslovi da se počne sa borbom. Ulazak SSSR-a u rat je kod naroda probudio optimizam da će se on ubrzo završiti porazom Nemačke, pa je 4. jula 1941. godine na sednici Politbiroa Centralnog komiteta Komunističke partije Jugoslavije donesena odluka o otpočinjanu oružanog ustanka. Komunisti su se odlučili za borbu protiv najsavremenije i najjače vojske sveta.

U Kragujevcu je 15. jula objavljen proglas okružnog komiteta KPJ kojim se radnici, seljaci, građani – svi rodoljubi šumadije, pozivaju na ustanak protiv fašističkog okupatora. Kragujevački skojevci, Miodrag Jovanović i Miodrag Filipović, su već 1. avgusta učinili prvi vidljiviji korak u samom gradu, zapalivši mapu Istočnog fronta koja je bila postavljena ispred zgrade mesne komande kako bi prikazala napredovanje nemačke vojske na istočnom frontu i time obeshrabrila potpaljivanje ideje masovnog ustanka među narodom. Oni su u ustima nosili petrolej, koji su ispljunuli na mapu i zatim je zapalili.

Ovu akciju kragujevačkih skojevaca su pratili berberin Stevan Zarić i učenik

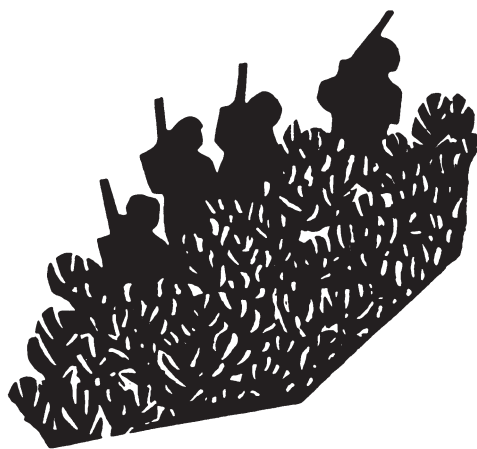
Božidar Petrović, koji su zapalili sedlarnicu i senjak Vojnotehničkog zavoda. Njih dvojica su uhvaćeni i svirepo mučeni, zatim streljani a potom i obešeni u centru grada, kod Krsta. Oni predstavljaju prve žrtve fašističkog terora u Kragujevcu koji je najviše poznat po masovnom streljanju 21. Oktobra u Šumaricama.

SLAVA BORCIMA ZA SLOBODU!

DOLE FAŠISTICKE SLUGE!

SMRT FAŠIZMU – SLOBODA NARODU!

FRIDRIH ENGELS O ORUŽANOM USTANKU

Ustanak je veština baš kao i rat ili bilo koja druga veština i za njega važe izvesna pravila, čije zanemarivanje vodi u propast partiju koja ih zanemaruje. Ta pravila, logičke dedukcije iz prirode partija i okolnosti s kojima se ima posla u takvom slučaju, tako su jasna i prosta da je kratkotrajno iskustvo iz 1848. Nemce prilično dobro s njima upoznalo.

Prvo, nikad se ne igray s ustankom dok nisi potpuno spreman da primiš na sebe posledice svoje igre.

Ustanak je račun s vrlo neodređenim veličinama, čija se vrednost može menjati svakog dana; snage koje ti stoje nasuprot

imaju sva preimućstva organizacije, discipline i tradicionalnog autoriteta, i ako nisi u stanju da staviš protiv njih dovoljno jake snage, bićeš potučen i uništen.

Drugo, kad si već udario putem ustanka, radi s najvećom odlučnošću i budi u ofanzivi. Defanziva je smrt svakog oružanog ustanka; on je izgubljen još pre nego što je izmerio svoje snage s neprijateljima.

Iznenadi svoje protivnike dok su njihove snage rasturene, pripremaj nove uspehe, ma koliko male, ali svakodnevne; održavaj moralnu nadmoćnost koju ti je dao prvi uspešni ustanak; privlači na taj način one kolebljive elemente koji uvek idu za jačim impulsom i koji uvek gledaju da budu na sigurnoj strani; primoravaj svoje neprijatelje da se povuku pre nego što prikupe svoje snage protiv tebe; drži se reči Dantona, dosad najvećeg majstora revolucionarne taktike: „de l'audace, de l'audace, encore de l'audace!” („smelosti, smelosti, i opet smelosti!”).

(iz članka „Ustanak” Fridriha Engelsa, napisanog avgusta 1852. godine i objavljenog septembra iste godine u listu *New-York Daily Tribune*, s potpisom Karla Marksa, kasnije uvršćenog u zbirku *Revolucija i kontrarevolucija u Nemačkoj*)

Crvena inicijativa Kragujevac

CiK je grupa koja ima za cilj da kroz političku i kulturnu borbu da svoj doprinos svrgavanju kapitalističkog društvenog sistema i uspostavljanju pravednijeg društva. CiK je internacionalistička, ateistička, klasna organizacija koja se u svom svakodnevnom radu bori protiv širenja verske, rase i međunacionalne mržnje, patrijarhata, sprege države i crkve, i bilo kakvog oblika verske i nacionalne indoktrinacije. Prihvatamo i branimo pravo svakog pojedinca na političko, seksualno i versko opredeljenje. Borimo se za sve kojima su prava ugrožena. CiK se poziva na istorijsko mesto Kragujevca kao klevke radničkog pokreta u Srbiji i na Balkanu 19. i 20. veka. CiK se bori protiv istorijskog revizionizma i pokušaja izmene kolektivnog sećanja na događaje iz Drugog svetskog rata i karakter antifašističke narodnooslobodilačke borbe. CiK se bori protiv granica, imperijalističkih ratova i siromaštva u svetu. Za društvo slobodnih i ravnopravnih ljudi. Za društvo bez eksploatacije. Za svima dostupno i besplatno školstvo i zdravstvo. Za slobodnu ljubav. „Komunisti sa prezirom odbijaju prikrivanje svojih pogleda i namera. Oni izjavljuju otvoreno da se njihovi ciljevi mogu postići samo nasilnim rušenjem čitavog dosadašnjeg društvenog poretka. Neka vladajuće klase drhte pred komunističkom revolucijom, u njoj proleteru nemaju šta da izgube osim svojih okova, a dobiće čitav svet!”

